

פרוטוקול משיבת המועצה המינהלית (6/2018)
שהתקיימה בתאריך 23.3.2018 במשרדי בנק ישראל בתל אביב

נוכחים מקרב חברי המועצה:

יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית
סגי איתן
נדין בודו-טרקטנברג, המשנה לנגידת הבנק
קרנית פלוג, נגידת הבנק
אפרים צדקה

נוכחים מקרב עובדי הבנק:

קייט זירד, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה
המינהלית
חזי כאלו, מנכ"ל הבנק
שי רוזנשטוק, מבקר הפנים
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
טידה שמיר, היועצת המשפטית

נוכחים נוספים בנושא מס' 1 של סדר היום:

שירלי אבנר, עוזרת ליועצת המשפטית
חני וגנר, היחידה לתכנון וכלכלה
אליצור וייזר, עוזר ליועצת המשפטית
מוטי זוטא, יועץ מחברת ZCM
אבנר זיו, מנהל החטיבה לטכנולוגיית המידע
דורון סלובטיצקי, מנהל אגף הרכש
חנה עמר, מנהלת מאגר נתוני אשראי
צוריאל תמם, הממונה על שיתוף בנתוני אשראי

סדר היום:

1. פרויקט מאגר נתוני אשראי – דיון המשך
2. אישור מעות – דיון המשך
3. אישור התקציב ופרסום עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2018 – דיון המשך

הדיון:

נושא 1 בסדר היום: פרויקט מאגר נתוני אשראי – דיון המשך

יו"ר המועצה ציין שהחלטתה לכנס, באופן חריג, ישיבה ביום שישי נבעה מהרצון לייחד לפרויקט את הזמן הראוי לנוכח חשיבותו הרבה. הוא ביקש לשמוע בדיון על ההתלבטויות והבעיות שמלוות את הפרויקט, וגם על השיקולים שהנחו את הבנק בהחלטתו לקבל על עצמו את הפרויקט. להבנתו, מדובר בפרויקט שכדי לבצעו נדרש ידע שלא היה קיים בבנק קודם לכן, ונרכש תוך כדי הפרויקט. הוא הוסיף וביקש כי בדיון יוצגו גם לוח הזמנים להקמת המאגר, התקציבים שאושרו או שתוכננו בעבר והסטטוס הנוכחי של התקציב. יו"ר המועצה אמר שיש לו ספק בדבר יכולתה של המועצה לאשר בדיון הנוכחי תקציבים גם עבור השלבים שלאחר שלב ההקמה – שלב התפעול והתחזוקה של המאגר. זאת לנוכח אי

הוודאות הכרוכה בהערכתם. הוא גם ביקש לדעת מי הם בעלי התפקידים העיקריים בפרויקט, ומהי סמכותם ואחריותם.

נגידת הבנק אמרה שהפרויקט חשוב מאוד בהיבט הלאומי, הן לציבור והן למערכת הפיננסית המקומית. מאגר נתוני האשראי צפוי לסייע במידה משמעותית להגברת התחרות במערכת הפיננסית וליציבותה. הגברת התחרות תנבע מהגידול בכוחו של הצרכן. דירוג האשראי שיקבל הצרכן יאפשר לו לתחר ולבחור בין ספקי אשראי שונים, מבלי שלאחד מהם יהיה מידע עודף על פני האחרים כפי שיש כיום בידי בנק מסחרי בנוגע ללקוח שלו. בהיבט של היציבות, המאגר יוכל לספק לבנק ישראל מידע, שאין בידי כיום, על כל מקורות האשראי של כל פרט ובכך לסייע בזיהוי מוקדי הסיכון. הנגיда הוסיפה כי להערכתה ולהערכת הבנקים המסחריים, היעדר מידע על היקף האשראי שלקוח נטל ממגוון מקורות האשראי העומד לרשותו, הוא כיום אחד מהסיכונים הגדולים יותר לבנקים וללקוחותיהם. על פי ההערכות, השימוש במאגר צפוי לחסוך, במשך הזמן, עלויות משמעותיות לצרכן, בהיקף שיעלה באופן ניכר על העלות הגבוהה של הפרויקט. באשר לשאלה מדוע בנק ישראל לקח על עצמו את הפרויקט אמרה הנגיда כי החלטה זו תואמת את חוות הדעת של הגורמים המקצועיים שבחנו את הנושא, וכן את דעתה הבלתי מתפשרת של ועדת הכלכלה של הכנסת, שגורם ממלכתי ציבורי צריך להקים את המאגר ולנהלו. זאת בעיקר בשל הסוגיה של הגנת הפרטיות, לנוכח המידע הרגיש שיהיה במאגר. היות ולבנק ישראל יש תפקיד מרכזי במערכת הפיננסית וביציבותה, אין גורם ציבורי אחר שהיה מתאים יותר לבצע את הפרויקט. הנגיда ציינה כי הבנק הסכים לקחת את הפרויקט על עצמו לאחר לבטים קשים. מה שהכריע את הכף היה חשיבותו של המאגר בהיבט הלאומי, ותרומתו לתחרות וליציבות, שמצדיק את המאמץ וההשקעה העצומים. לדעתה, המורכבות של הפרויקט, שעולה בהיבטים מסוימים על פרויקטים דומים שנעשו במקומות אחרים, נובעת בין השאר מהעלייה ברמת הסיכון לזליגת מידע רגיש מהמאגר ולפרטיות. זאת לנוכח התגברות האיומים הקיברנטיים בשנים האחרונות. התגברות האיומים מכתובה מורכבות טכנולוגית גדולה יותר בהשוואה למאגרי מידע דומים במקומות אחרים. זאת ועוד, בבנק בפרט ובאשראי בכלל אין את הידע הדרוש עבור פרויקט שכזה, והוא נצבר תוך כדי העשייה. הנגיда הודתה כי היכולת של הבנק להעריך כראוי, מלכתחילה, את המורכבות ואת העלויות בפרויקט, לקתה בחסר. עם זאת, רמת חוסר הוודאות בקשר לפרויקט נמוכה כיום באופן משמעותי בהשוואה לנקודת הפתיחה.

המשנה לנגידת הבנק הוסיפה כי אחת הבעיות המרכזיות בפרויקט היא חוסר בידע ובניסיון הדרושים להקמת המאגר, בוודאי בארץ אך גם מחוץ לארץ. רוב המאגרים הדומים הוקמו בחוץ לארץ לפני לא מעט שנים, ואז הדרישות הטכנולוגיות, למשל בהיבט של ההגנה הקיברנטית, היו נמוכות בהרבה. זאת ועוד, בגלל הסיכונים הקיברנטיים ואלה של הפגיעה בפרטיות, אי אפשר היה לבצע את הפרויקט באמצעות מיקור חוץ של גורם מחוץ לארץ.

הנגידה ציינה כי כדי למנוע השלכות של הפרויקט המורכב על שאר פעילויות הבנק, הוחלט כי הוא ינוהל בנפרד מהן, הן בהיבט של המשאבים והן בהיבט של הניהול. עם זאת, ההנהלה הבכירה של הבנק מקדישה תשומות ניהול ניכרות לפרויקט.

חבר מועצה העיר על הפער הניכר בין ההערכה הראשונית של הבנק באשר לעלות הפרויקט, לבין הצעת החברה שזכתה במכרז לסייע לבנק ישראל להקים את המאגר. הוא שאל אם הפער נובע מהבדלי תפיסה לגבי תכולת הפרויקט. לדבריו, בפרויקטים טכנולוגיים, ובוודאי בכאלה שהם בעלי רמת מורכבות גבוהה, סביר שהעלות בפועל תחרוג מהעלות המתוכננת. כעת נשאלת השאלה אם יש בידי הבנק את הכלים לקבוע, ברמת דיוק גבוהה, שאכן התכולות המעודכנות של הפרויקט הן המתאימות, ואם התקציב המבוקש ולוח הזמנים של הפרויקט הם סבירים. חבר המועצה הוסיף ושאל אם בנק ישראל לא יכול היה לבנות מאגר המבוסס על הטכנולוגיה של מאגרי המידע שקיימים בבנקים המסחריים, אולי אף על אלה המיועדים לנתוני האשראי של לקוחותיהם.

יו"ר המועצה הבהיר שהיות והפרויקט כבר יצא לדרך, המועצה לא נדרשת לאשר אותו, שהרי הוא כבר אושר, אלא לאשר את תקציב הפרויקט. הוא הדגיש כי אישור התקציב לפרויקט אינו דומה לאישור הפרויקט, שהרי לא ניתן להחזיר את הגלגל לאחור.

מנכ"ל הבנק סקר את מבנה הניהול של הפרויקט, כולל בעלי התפקיד שמונו בהתאם לחוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016.

חבר מועצה שאל על חלוקת האחריות (accountability) בין מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע לבין מנהל המאגר – תפקיד שהוגדר בחוק, שמשמשת גם כמנהלת אגף בחטיבה.

מנהל החטיבה השיב כי הוא אחראי באופן מלא גם על פעולותיה של מנהלת המאגר.

בתשובה לשאלת חבר מועצה אמר הממונה על שיתוף בנתוני אשראי כי התפקיד שלו, על חובותיו ותחומי אחריותו, הוגדרו בחוק, ביחד עם שני התפקידים האחרים – מנהל המאגר והממונה על הגנת הפרטיות. הממונה על שיתוף בנתוני אשראי הוא הרגולטור של המאגר. יש לו סמכויות, עסקיות וטכנולוגיות, כלפי גורמים בתוך הבנק וכלפי גורמים מחוצה לו. הוא זה שקובע ומנחה את כל השחקנים במערכת – ספקי האשראי, מקורות המידע, לשכות האשראי וכל המשתמשים במאגר – באשר לכללים, להוראות הדיווח, הטלת סנקציות וכו'. הוא בעל הסמכות גם לקבוע כיצד הנתונים יישמרו במאגר וכיצד יתוקנו, ככל שיעלה הצורך. בעל התפקיד השני הוא מנהל המאגר שעליו החוק הטיל את הניהול השוטף של תפעול המאגר. בסמכותו לקבוע, בהיבט הטכנולוגי, כיצד המידע מדווח למאגר וכיצד הוא נשמר בו. הוא גם מטפל בסוגיית התיקון והתחזוקה של המאגר, בסוגיות הקשורות לאמינות הנתונים, באופן העברת מידע ללשכות האשראי – מידע מזוהה ומידע מותמם, ועוד. הממונה על שיתוף בנתוני אשראי אמר שההבחנה בין התחום העסקי לטכנולוגי היא לפעמים קשה. בעל התפקיד השלישי הוא הממונה על הגנת הפרטיות, שכפוף לנגידה, ותפקידו, בין השאר, לייעץ למנהל המאגר לגבי יישום החוק להגנת הפרטיות והנחיות רשם מאגרי המידע, ולייעץ לממונה על שיתוף בנתוני אשראי בנוגע לבירור תלונות הציבור על פגיעה בפרטיות.

חבר מועצה שאל כיצד מסנכרנים בין הסמכויות של בעלי התפקיד השונים, שהרי האחראי על ההיבט העסקי – הממונה על שיתוף בנתוני אשראי – צריך להגדיר את הדרישות מהמערכת, כשהאחריות

ליישומן במערכת מוטלת על מנהל המאגר. הוא הוסיף ושאל מי ממלא את התפקידים בהיעדרם של בעלי התפקיד.

מנכ"ל הבנק השיב על שאלות חברי המועצה. הוא פתח ואמר שהמורכבות של הפרויקט נעוצה בכמה גורמים, והראשון שבהם הוא החקיקה שלמעשה לא מותירה לבנק גמישות כלשהי. גורם שני הוא לוח הזמנים הקצר יחסית שהוקצה לפרויקט, שיתרונו הוא בשליטה טובה יותר בתקציב, בתכולה ובסיכונים. לשאלה על האפשרות להשתמש במערכת שקיימת בבנק מסחרי השיב המנכ"ל כי אין בארץ מערכת שעומדת בדרישות השונות שהציב החוק. לדוגמה, הדרישה לאפשר ללקוח שהצטרף למערכת לבטל את הצטרפותו. המנכ"ל הוסיף כי מרגע שהפרויקט הוטל על הבנק התכנס בבנק צוות משותף לצד העסקי ולצד הטכנולוגי, ובעזרת המחלקה המשפטית והרכש הוגדר מפרט הדרישות מהמערכת, שהוצג במכרז לבחירת הספק שיסייע לבנק להקים את המערכת.

חבר מועצה שאל מהיכן היה לבנק את הידע הנדרש כדי להגדיר את הדרישות עבור המכרז.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי השיב כי הדרישות הוגדרו בתהליך החקיקה שבו היו מעורבים גם גורמים בבנק. הדרישות פורטו ברמה גבוהה בספר תהליכים. למעשה ניתן כיום, כשנה וחצי לאחר מכן, לקבוע כי לא נמצאו טעויות מהותיות בתהליכים ובדרישות שפורטו. הוא הדגיש כי הדרישות והתהליכים נבחנים כל העת.

מנכ"ל הבנק המשיך לסקור את הגורמים למורכבות הפרויקט וציין כי בהיעדר חברות מקומיות שיש להן ידע וניסיון בהקמת מאגרים דומים, צריך היה שחברה מקומית תשמש כאינטגרטור – בעיקר משיקולים של אבטחת מידע – ותתקשר עם ספק מחוץ לארץ שהוא בעל ניסיון בהקמת מאגרים דומים. על אבטחת המידע של המאגר אחראית רפא"ל, שמשמשת, כמו הספק מחוץ לארץ, כקבלן משנה של האינטגרטור.

המשנה לנגידת הבנק ציינה כי הספק מחוץ לארץ הקים לאחרונה מאגר נתוני אשראי עבור הבנק המרכזי באירלנד, האחרון שהוקם בבנק מרכזי בעולם. אלא שבניגוד למאגר הנבנה בישראל, המאגר האירי נבנה אצל הספק, מחוץ לאירלנד. בישראל החוק דרש כי השרתים של המאגר יהיו בבנק ישראל.

מנכ"ל הבנק הוסיף כי הדרישה האמורה בחוק נובעת מהאיומים הגאו-פוליטיים שהם ייחודיים לישראל. הוא ציין כי למרות שהבנק עשה את מרב המאמצים, במסגרת החוק, כדי לעניין גורמים שונים בפרויקט, למכרז הוגשה הצעה יחידה. לדבריו, הבנק היה מעוניין לבסס את המאגר על מוצר מדף, אך המוצר הסופי יכול פיתוחים מיוחדים עבור הבנק, שיהיו כ-30 – 40 אחוזים מהמוצר. אתגר נוסף בפרויקט הוא לטעון למאגר נתונים עבור תקופה של למעלה מ-30 החודשים האחרונים. אמנם על פי החוק המאגר צריך להכיל נתונים עבור 24 חודשים, אך בשל האיחור המסתמן בהעלאת המערכת לאוויר, התקופה התארכה.

נגידת הבנק אמרה שטעינת נתונים היסטוריים היא אתגר גדול לנוכח כמותם העצומה.

חבר מועצה שאל אם לבנק יש זכויות על הפיתוחים שנערכו במערכת.

מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע השיב כי המערכת נחלקת באופן בסיסי לשני חלקים: האחד, תשתית המשמשת את כל הלקוחות אשר משתמשים בה, והשני המשמש את הצרכים של לקוח ספציפי. בין הפיתוחים שנערכו בבנק ישראל יש כאלה שישמשו גם לקוחות אחרים, אך יש פיתוחים שישמשו רק את בנק ישראל, שהוא גם בעל גישה לקוד המקור של המערכת.

מנכ"ל הבנק ציין כי לצורך אפיון המערכת נעזר בנק ישראל בחברת KPMG, שלה ניסיון בין-לאומי עשיר בתחום.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי הוסיף שמטעם חברת KPMG הועסקו, בין השאר, שני יועצים מחוץ לארץ. אחד מהם יעץ גם לבנק המרכזי האירי, והשני הוא בעל מומחיות בתחום ה-Big Data.

חבר מועצה שאל אם חברת KPMG סיפקה את שירותי הייעוץ שלה לפני כתיבת ספר התהליכים, והממונה על שיתוף בנתוני אשראי השיב כי שני הדברים קרו במקביל. לבנק היה חשוב להבין כיצד לנהל פרויקט שכזה ובד בבד לקדם אותו.

מנכ"ל הבנק ציין שהלקח העיקרי שהוא הפיק עד כה מהשתלשלות הפרויקט הוא כי בנק ישראל היה צריך להתעקש יותר על הארכת לוח הזמנים של הפרויקט.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי ציין כי היועצים מטעם חברת KPMG הצביעו כבר מההתחלה על מורכבות המודל העסקי של הפרויקט ועל הקושי ליישמו, וכן על לוח הזמנים הדוחק.

חבר מועצה שאל אם לוח הזמנים הקצר יחסית בפרויקט לא מייקר את עלותו, שכן ייתכן שכאשר לוח הזמנים דוחק מתקבלות החלטות לא מיטביות.

נגידת הבנק הסכימה שאפשר שלוח הזמנים שנקבע תרם למורכבות הפרויקט ולכן גם על עלותו.

מנכ"ל הבנק טען, מאידך, שדווקא פרויקט ארוך יותר עשוי להתבטא גם בתוספת עלויות, והמשנה לנגידה הוסיפה כי ההוצאה העיקרית בפרויקט מעין זה היא עבור שעות עבודה.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי הדגיש כי על אף לוח הזמנים הדוחק התנהל תהליך עבודה מסודר מאוד. הוא הוסיף שבנק ישראל הצליח להאריך את לוח הזמנים משנה אחת, כפי שרצו גורמים אחרים שהיו מעורבים בתהליך החקיקה, לשנתיים וחצי.

חבר מועצה ביקש לקבל הסבר לגבי השינויים המשמעותיים שחלו בעלות הפרויקט. הוא שאל אם השינויים נבעו משינוי בתכולת הפרויקט, או שהם תוצאה של מו"מ שנוהל עם חברת "מטריקס".

*1

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו עלול לפגוע במו"מ עתידי.

מנכ"ל הבנק ציין כי בשיחות שניהל עם הנהלת החברה התברר לו שההצעה גילמה, בין השאר, סכום גבוה מאוד של פרמיית סיכון כנגד תביעות משפטיות בגין רשלנות, אם תהינה פריצות למאגר.

חבר מועצה אמר שגופים עסקיים מקימים לעיתים קרן מיוחדת שמטרתה לממן, במקרה הצורך, תביעה בגין רשלנות. הוא שאל מדוע לא נגשו למכרו מתמודדים נוספים.

מנכ"ל הבנק השיב כי היו עוד שתי חברות שהביעו עניין במכרו, אולם בסופו של דבר הן, או שותפיהם העסקיים, נרתעו מתנאים כאלה ואחרים שהוגדרו בו.

מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע אמר שלאחר שהוחלט בהתייעצות עם כל הגורמים הרלוונטיים, כולל משפטיים, להמשיך בתהליך המכרזי עם ההצעה היחידה, התנהל הליך של "הבהרות טכנולוגיות" עם חברת "מטריקס", שמטרתו הייתה לבחון כיצד ניתן להפחית את סכום ההצעה. זאת באמצעות צמצום תכולות ו/או הפחתת הסיכונים. מנהל החטיבה הדגיש כי המחירים שבהם רכש בנק ישראל ציוד עבור המערכת הם הנמוכים ביותר שבהם ניתן לרכוש את הציוד, בארץ או בחוץ לארץ.

חבר מועצה שאל אם ההצעה הכספית של "מטריקס" צמודה למטבע חוץ.

מנהל אגף הרכש השיב כי חלק מההצעה צמוד למטבע חוץ, מכיוון שחלק מהתשלומים של החברה הן לגורמים בחוץ לארץ.

חבר מועצה שאל אם החיסכון שהושג במסגרת ההבהרות הטכנולוגיות נובע גם כתוצאה מהבהרת פרטי המכרז לחברה.

מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע השיב כי אכן היו חלקים בהצעה שלא תאמו כמה מדרישות הבנק במכרז, והפרשנות להן הייתה מרחיבה מאוד.

מנכ"ל הבנק ציין כי המו"מ עם חברת "מטריקס" התנהל בשני שלבים, ובשניהם הצליח הבנק להפחית סכומים ניכרים מהצעת החברה. הוא הדגיש כי הבנק מקנה חשיבות גדולה לעובדה שמדובר בכספי ציבור. יו"ר המועצה אמר שהמאמץ לחסוך בכספי ציבור ראוי להערכה.

מנהל אגף הרכש ציין כי אמנם, מדובר בהצעה יחידה במכרז, המהווה יתרון לכאורה לספק, אבל הבנק יצר מנוף לחץ בדמות האפשרות לבטל את המכרז ולבצע את הפרויקט בעצמו.

חבר מועצה שאל מי יישא בעלויות הנוספות, ככל שיהיו, במקרה שהפרויקט יתארך מעבר ללוח הזמנים שהוגדר.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי השיב שיש גורמים נוספים, מלבד בנק ישראל והספק, שעשויים לעכב את הפרויקט, ולכן במקרה של עיכוב צריך יהיה לבחון את הדברים לגופם.

נגידת הבנק הוסיפה שבנק ישראל הביא בחשבון את הסיכון של התארכות הפרויקט, כי להתממשות הסיכון יש משמעות כספית עבורו. תקציב הבצ"מ של הפרויקט עשוי לשמש כרית ביטחון במקרה של התממשות הסיכון.

2*

המנכ"ל ציין שעל פי ההערכות, עלות התחזוקה של המערכת תהיה כ-50 מיליוני ש"ח בשנה הראשונה שלאחר הקמתה.^{3*}

מנהלת המאגר הוסיפה כי בשנה השנייה והשלישית שלאחר הקמת המערכת כבר יהיה צורך להחליף חלק מהחומרה והתוכנה, עקב שינויים טכנולוגיים, וזו סיבה נוספת לגידול בעלות התחזוקה.

המשנה לנגידת הבנק אמרה שאמנם לתלות בספק חיצוני יש משמעות כספית, אבל להתקשרות עם הספק החיצוני יש גם יתרונות. למשל, המומחיות של הספק בתחומי עיסוקו מאפשרת ללקוח ליהנות מהתפתחויות טכנולוגיות בתחומים אלה, בעלויות פחותות בהשוואה לפיתוח עצמי.

4*

חבר מועצה ביקש שהתקציב שהמועצה תאשר עבור הפרויקט, יוצג למועצה עם פירוט של סעיפים עיקריים בו והתשלומים שבוצעו מהם, כדי שהיא תוכל לעקוב אחריו.

מנהלת המאגר ציינה כי ההסכם שעליו חתם הבנק עם חברת מטריקס היה בהיקף של 155.3 מיליוני ש"ח, כולל מע"מ, עבור ההקמה. כעת הבנק מבקש מהמועצה לאשר תוספת של 38.5 מיליוני ש"ח עבור תוספת ציוד טכנולוגי ועבור שו"שים (שינויים ושיפורים) במערכת. כך שהיקף ההתקשרות עם חברת מטריקס עבור ההקמה יסתכם ל-193.8 מיליון ש"ח.

מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע הסביר כי במהלך האפיון המפורט של המערכת זוהה צורך להוסיף אלמנטים שלא נכללו בדרישות המקוריות, אבל הם הכרחיים. אלה הם השו"שים. לדוגמה ניטור עסקי, שהוגדר כהכרח על ידי הממונה על שיתוף בנתוני אשראי.

חבר מועצה שאל ממה מורכבות העלויות הנוספות של הבנק בגין ההקמה, והאם הן לא הובאו בחשבון מלכתחילה.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי עלויות אלה הן חלק מעלות הפרויקט, שמעבר לעלות ההסכם עם הספק. עלויות אלה כוללות, בין השאר, את עלויות העבודה הישירות של הבנק בשנים 2017 – 2018, הקמת מתקנים של הבנק, תשלומים ליועצים חיצוניים וכיו"ב.

² הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו עלול לפגוע במו"מ עתידי.

³ הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו עלול לפגוע במו"מ עתידי.

⁴ הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו יכול לפגוע במו"מ.

חבר המועצה המשיך ושאל מדוע עלויות אלה לא הובאו בחשבון בתקציב הפרויקט שאישרה המועצה הקודמת.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית השיבה שהמועצה הקודמת דנה רק בחלק של עלות ההתקשרות עם הספק. זאת כדי לאפשר לבנק לפרסם את המכרז ואחר כך לחתום על ההסכם עם הספק. היא הוסיפה כי ב-2017 כבר היה בידי הבנק אומדן לעלויות הנוספות והוא הוצג למועצה. הפער בין האומדן לעלויות הנוספות שהוצג אז לבין הנוכחי הוא כ-30 מיליוני ש"ח, והוא מפורט במסמך שהוצג למועצה לקראת הדיון הנוכחי. לדוגמה, באומדן הנוכחי עלויות העבודה הישירות של עובדי הבנק מסתכמות ב-15.1 מיליוני ש"ח, כפול מהסכום שהוצג עבור עלויות אלה באומדן של 2017. זאת מכיוון שעלויות אלה מתייחסות באומדן הנוכחי לתקופה של שנתיים, בעוד שהאומדן הקודם התייחס לתקופה של שנה.

בתשובה לשאלת חבר המועצה הקודם אמר המנכ"ל כי אם העבודה בפרויקט תגלוש גם אל תוך 2019, עלויות העבודה יכוסו מתקציב הבצ"מ של הפרויקט.

חבר מועצה אמר שלדידו תהיה זו תקלה אם הפרויקט יגלוש מעבר לאפריל 2019.

חבר מועצה שאל את מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע אם לדעתו היקף התקציב שהבנק מבקש עתה מהמועצה לאשר, כולל הבצ"מ, יספיק עד לסיום הפרויקט.

מנהל החטיבה השיב שתהליך האפיון המפורט (CRV - Critical Design Review) של המערכת מצוי בשלבי האחרונים, ואם לא תהינה הפתעות מרעישות התקציב יספיק.

היועץ מחברת ZCM, המשמש כבקר חיצוני על הפרויקט, אמר שלהערכתו הפרויקט לא יסתיים באפריל 2019, כפי שהבנק מעריך, אלא במהלך יוני או יולי, לכל הפחות.⁵ הוא הוסיף שיש אי-וודאות רבה לגבי גורמים חיצוניים המעורבים בפרויקט, למשל הבנקים, באשר למידת מוכנותם במועד שנקבע.

חבר מועצה שאל את היועץ אם לדעתו ייתכנו שינויים בלוח הזמנים או במפרט של הפרויקט.

היועץ השיב כי להערכתו יש סיכון שחלק מהבנקים לא יהיו ערוכים במועד לספק למאגר נתונים באיכות הנדרשת כדי שהמערכת תהיה אפקטיבית.

חבר המועצה הקודם שאל אם החוק מחייב את הבנקים להיות ערוכים ומוכנים במועד שנקבע, והיועץ השיב בחיוב.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי הוסיף שקיימת אי-וודאות באשר למספר הימים שיידרשו לספק כדי לטעון את הנתונים שיספקו הבנקים למערכת. קיימת התלבטות בין טעינת המערכת בנתונים שאיכותם הוגדרה כסבירה, לבין טעינתה רק בנתונים מושלמים. הוא ציין כי לפני כשנה וחצי, מיד לאחר שחוקק

⁵ הוחלט לא לפרסם - נושא הקשור למו"מ עסקי.

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016, פרסם בנק ישראל הוראת אגירה לבנקים, שקבעה אילו נתונים עליהם לאגור כדי שיוכלו להעבירם בבוא היום אל המאגר. בנק ישראל אף פיקח על יישום ההוראה. בדצמבר 2017 פרסם בנק ישראל הוראה נוספת – הוראת דיווח – בה התבקשו הבנקים להיערך, בהיבט התקציבי והניהולי, לפרויקט של בקרה על איכות הנתונים שנאגרו. הממונה ציין כי גם הוראה זו יושמה.

חבר מועצה שאל אם לבנק מסחרי יש עניין שהמאגר יקום.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי השיב בחיוב, והוסיף שכדי להעצים את העניין של הבנקים במאגר, בנק ישראל ערך עמם שיחות בנוגע למקורות המידע ולאיכות הדיווח. לאחרונה השיחות מתמקדות יותר בסוגיות של שימוש במאגר – למשל, אילו בעיות הבנקים צופים שיהיו להם כמשתמשים במאגר. הממונה הסביר שהשיחות עם הבנקים נועדו, בין השאר, להגביר את המחויבות שלהם לפרויקט. בנק ישראל מעדיף לפעול בדרך של הידברות, מאשר להפעיל את סמכותו כרגולטור. לדבריו, הבנקים עושים מאמץ לעמוד בלוח הזמנים שנקבע בחוק. בנק ישראל מעדכן את הבנקים, בשקיפות מלאה, על התקדמות הפרויקט ועל שינויים, ככל שישנם בלוח הזמנים, כדי לאפשר להם להיערך בהתאם.

חבר מועצה שאל אם בנק ישראל מכנס מעת לעת פורום עם נציגי הבנקים, שמטרתו לדון בסוגיות הקשורות בפרויקט ועשויות לעניין את כל הבנקים.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי השיב שקיים פורום שמתכנס בערך אחת לשבועיים, ויש בו נציגים של כל הגורמים הרלוונטיים, העסקיים והטכנולוגיים. מעבר לכך מתקיימות מדי יום שיחות של שאלות ותשובות. בנוסף, הבנק מתכנן לקיים בקרוב מאוד סדנאות עם נציגי המערכת הבנקאית ונציגי הספק. זאת ועוד, בנק ישראל ערך מפוי של הגופים החוץ-בנקאיים שיספקו מידע למאגר, וביחד עם הממונה על שוק ההון הוקם פורום וגובשה תוכנית עבודה בקשר לפעילותם של גופים אלה בפרויקט. פעילות המקבילה לפעילותם של הבנקים. הממונה הוסיף כי בנק ישראל מקיים קשר גם עם הגופים שהם בעלי הפוטנציאל לשמש כלשכות אשראי. הוא הזכיר שאחד מהסיכונים הגדולים שהוגדרו בפרויקט היה היעדר לשכות אשראי. הוא הסביר כי בארה"ב לשכות האשראי הן גופים פרטיים שבעצמם אוגרים את המידע, מפתחים את המודל של דירוג האשראי ומעבירים את המידע לכל דורש. במודל אחר, הקיים למשל במדינות אירופאיות, הבנק המרכזי הוא שאוגר את המידע, אבל מעביר אותו ישירות לספקי האשראי ללא תיווך של לשכות אשראי. המודל הישראלי הוא שילוב ייחודי של מאגר בבנק המרכזי ולשכות אשראי פרטיות. מודל זה מציב סימן שאלה לגבי הכדאיות הכלכלית של המודל העסקי של לשכות האשראי. הממונה העריך שבאשראי יש הצדקה כלכלית לקיומן של בין 1 ל-3 לשכות, והוסיף כי בנק ישראל חותר לכך שהלשכות יספקו ללקוחותיהן גם שירותי ייעוץ להתנהלות פיננסית נבונה, בנוסף לשירות של הפקת דירוג אשראי.

מנכ"ל הבנק ציין כי החוק הגביל את פעילות הלשכות, כך שמעבר להפקת דירוג האשראי הן יוכלו לייעץ ללקוחותיהן רק כיצד לשפר את הדירוג.

העוזרת ליועצת המשפטית ציינה שהחוק מקנה סמכות לנגידה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להרחיב את העיסוקים שהלשכות יוכלו לעסוק בהם. לפני מספר חודשים פורסמו כללים שבהם הוגדרו עיסוקים שכאלה. היא הבהירה כי לשכות שפועלות היום בהתאם לחוק שירות נתוני אשראי, תשס"ב-2002, לא יוכלו להמשיך לפעול עם כניסתו של חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 לתוקף, ובהתאם לסעיף 125 (א) לחוק, הן גם יידרשו למסור את כל המידע שהן מחזיקות בו כיום לרשם מאגרי מידע. היא הסבירה שהחקיקה הסמיכה את שרת המשפטים להתקין תקנות, את הנגידה לקבוע כללים ואת הממונה לקבוע הוראות בנוגע לפעילותם של השחקנים השונים במערכת, ובהם לשכות האשראי. כלומר, מדובר במודל מדורג – החוק הוא העליון, מתחתיו שרת המשפטים ובמקביל לה הנגידה, ומתחת להן הממונה.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי ציין כי במסגרת הכללים שפורסמו, הלשכות רשאיות לספק ללקוחותיהן גם ייעוץ תקציבי וגם ייעוץ בנושא השוואת עלויות בין ספקי אשראי שונים. הוא הוסיף כי לאחר שהורחבו תחומי הפעילות של הלשכות נקבעו גם הוראות שיימנעו מהן לפעול בניגוד עניינים.

חבר מועצה שאל אם בנק ישראל יפקח על פעילותן של לשכות האשראי.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי השיב שהחוק הקנה סמכות לבנק ישראל לפקח על הלשכות. הפיקוח מתחיל במתן הרישיונות, שמותנה בעמידתן בתנאים הנדרשים. הממונה הסביר שקיימים שני סוגי רישיונות – האחד הוא לדרג לקוח כיחיד בהסתמך על הנתונים שבמאגר נתוני האשראי של בנק ישראל. השני, לדרג לקוח בפעילותו כעוסק בהסתמך על נתונים שייכללו במאגר שהלשכה תקים, תתחזק ותפעיל תחת הפיקוח של הממונה.

המועצה דנה בהשלכות של האפשרות שלפיה המערכת לא תהיה מוכנה לעלות לאוויר בחודש אפריל 2019. מנכ"ל הבנק הסביר שהחוק אמנם קבע כי המערכת תתחיל לפעול ב-12 באוקטובר 2018, ועם זאת החוק הקנה לשרת המשפטים סמכות לדחות, בהסכמת הנגידה ושר האוצר, את המועד ב-6 חודשים, משמע ל-12 באפריל 2019. אם לאחר מועד זה תדרש הארכה נוספת, סמכות זו תהיה כפופה לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת ובלבד שסך כל הדחיות לתחילתו של החוק לא יעלו על ארבע שנים מיום פרסומו של החוק.

נגידת הבנק אמרה שאמנם היועץ מחברת ZCM הביע ספק באשר למוכנות המערכת ב-12 באפריל, אך על הבנק לעשות כל מאמץ כדי שהמערכת תחל לפעול במועד זה.

מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע הביע את ביטחונו כי בהיבט הטכנולוגי הפרויקט יעמוד בלוח הזמנים, כולל ערוצי תקשורת עם כל ספקי המידע. הוא הוסיף כי גם אם תהיה חריגה קלה מלוח הזמנים המערכת תוכל, מבחינה טכנולוגית, לעלות לאוויר עד אפריל 2019. עם זאת, העלייה לאוויר עשויה להתעכב בשל טעינת הנתונים למערכת, שתלויה בגורמים שלישיים (שאינם בנק ישראל או הספק).

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי הסביר שאם מטרת העלייה לאוויר היא לספק ללשכות האשראי נתונים מותממים בהיקף שיאפשר להלן להתחיל לפתח את המודלים שלהן, אזי ניתן להסתפק במאגר קטן ומייצג. לצורך זה הוא יתעדף את הגורמים שיזרימו מידע למאגר. אבל אם המטרה היא שהמערכת תעלה לאוויר כשהיא יכולה למלא את התפקיד שמיועד לה במלואו, אזי כל הנתונים הדרושים צריכים להיות טעונים במאגר.

העוזרת ליועצת המשפטית הבהירה שהסמכות לקבוע את המועד שבו יימסר מידע ממקורות המידע למערכת, נתונה לנגידה, בהסכמת שרת המשפטים. לדבריה, במועד זה רצוי שלבנק תהיה כבר אפשרות להטיל קנסות על מקורות מידע שלא יעמדו בהוראות, וזאת לאחר שיותקנו תקנות שמאפשרות להפחית את הקנסות.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה ביקשה להדגיש שתקציב הבצ"מ של הפרויקט, שנועד לכסות, בין השאר, הוצאות שייגרמו עקב התארכות הפרויקט, אינו כולל את עלויות השכר ב-2019.

מנכ"ל הבנק אמר כי מסתמנת דחייה של המועד בו יהיו מוכנים המודולים של המערכת. כמו כן, יש ספק אם לוח הזמנים שנקבע לאינטגרציה בין מקורות המידע, הוא ריאלי. ייתכן שהמערכת תהיה, לכאורה, מוכנה בינואר כאשר הנתונים טעונים במאגר, אבל מבלי שהיא נבדקה ואושרה על ידי הבנק. תהליך הבדיקה והאישור עשוי לארוך כ-3 – 4 חודשים. המנכ"ל הדגיש כי הבנק אינו יכול להרשות, בהיבט הציבורי, להעלות לאוויר מערכת שאינה יציבה. לכן המערכת צריכה להיות מוכנה עד למועד שיאפשר לבנק לאשר את תקינותה, לאחר שזו נבדקה לפני ולפנים, וספק רב אם כך יהיה בינואר. לעומת זאת, ייתכן שבאפריל המערכת תהיה מוכנה לעלות לאוויר לאחר שנבדקה. הדבר תלוי בהיערכות נכונה, בעבודה מאומצת ובהיעדר הפתעות שמערכת טכנולוגית מורכבת עשויה להצפין.

חבר מועצה הזהיר מפני ההשלכות שעלולות להיות להעלאת המערכת לאוויר כשהיא עדיין לא מוכנה למלא את משימתה. למשל, אם על סמך נתונים חלקיים יידחו ספקי אשראי בקשה של מבקש אשראי.

נגידת הבנק הבהירה כי היא מעדיפה לדחות את מועד העלייה לאוויר על פני עלייה לאוויר עם מערכת שאינה בשלה לכך.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי אמר שאת תהליך העלייה לאוויר ניתן לחלק לשלושה חלקים: (1) עלייה הדרגתית – למסור ללשכות נתונים חלקיים מותממים כדי שיוכלו להכין את המודלים שלהן. (2) לאחר בדיקות איכות של המערכת לאפשר הוצאת מידע גם ללקוחות. (3) לאפשר במשך תקופה מסוימת, למשל שנה, לפעול במקביל גם על פי החוק הישן וגם על פי החדש, כדי להקטין את הסיכון לטעויות. לכך דרוש שיתוף פעולה עם משרדי המשפטים והאוצר, שכן ייתכן ויהיה צורך בחקיקה נוספת או בהסכמה על פרשנות לחוק.

יו"ר המועצה ביקש שקודם להפעלת המערכת יוצגו למועצה הסיכונים הכרוכים בהפעלתה. בנוסף, המועצה תקיים מעקב רבעוני אחר התקדמות הפרויקט, כולל היבטים של תקציב ולוח זמנים.

חבר מועצה אמר שלקראת השלב שבו יחלו לשכות האשראי לפעול, יש לתת את הדעת לשאלת חלוקת האחריות על הסיכונים הכרוכים בפעילותן, בינו לבין בנק ישראל.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי הסביר כי האחריות של הבנק נובעת מהיותו הרגולטור של המערכת והמפקח עליה. האחריות על נכונות המודלים לדירוג אשראי מוטלת על הלשכות. לממונה הוקנו, בין היתר, סמכויות פיקוח ועריכת בקרה לגבי פיתוח המודלים הסטטיסטיים בידי הלשכות.

העוזרת ליועצת המשפטית הבהירה כי בנק ישראל אינו מתקשר עם לשכות האשראי בקשרי ספק-לקוח, אלא מעניק להם רישיון לפעול, על כל המשתמע מכך. גם התשלום התקופתי שהבנק גובה עבור הרישיון לא מעיד על התקשרות בינו לבין הלשכות. עם זאת הבנק בוחן אפשרות לספק שירותים מסוימים ללשכות, ואם כך יהיה אלה יעוגנו יהיו במסגרת התקשרות בין הצדדים.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי הוסיף כי התמורה שיקבל בנק ישראל מלשכות האשראי עבור השירותים שנבחנים, תהיה בחלקה חד-פעמית ובחלקה שוטפת. בתשובה לשאלת חבר מועצה הוא הוסיף כי הפיקוח על הלשכות כולל הערכה לפני מתן רישיון, אסדרה של פעילותן ופיקוח שוטף על פעילותן, הכולל ביקורות ודיווחים. ככל שיהיה צורך הבנק יוכל להטיל עליהן סנקציות.

חבר מועצה שאל מהו מקור ההכנסות לבנק ישראל, שאותן הוא מעריך ב-19 מיליוני ש"ח.

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי השיב שהמקור הוא התשלום שישלמו לשכות האשראי לבנק עבור שימוש בנתוני המאגר. הוא הסביר שכאשר לקוח יגיש בקשה לאשראי, הוא ייתן לספק האשראי הרשאה לקבל נתונים עליו. ספק האשראי יפנה שאילתה ללשכת האשראי, וזו תפנה למאגר כדי לקבל את נתוני הלקוח.

המשנה לנגידה העירה כי כאשר תופעל המערכת בנק ישראל ינהל לראשונה מערך של שירות ישיר לציבור הרחב. החקיקה הגדירה רמת שירות גבוהה מאוד והבנק יצטרך להיערך בהתאם.

חבר מועצה אמר שמדובר בהערה חשובה, והוסיף כי רמת השירות תשפיע על המוניטין של הבנק בעיני הציבור. הוא הזכיר כי המוניטין של הבנק היה אחד מהגורמים המרכזיים שתמכו בהחלטת הבנק לקחת על עצמו את הקמת המערכת. הוא הוסיף שכחלק מהקמת מערך השירות הבנק צריך ללמוד ממערכי שירות שקיימים בגופים גדולים במשק, כדי להבטיח שרמת השרות שהבנק יספק תהיה גבוהה מאוד.

חברי המועצה דנו בסיכונים הכרוכים בספק, והעוזר ליועצת המשפטית ציין כי כחלק מהתהליך המכריז נבחן המבנה התאגידי של הספק. במקרה של שינוי במבנה הבעלות של הספק, יהיה הבנק רשאי לבחון מחדש את ההתקשרות בין הצדדים.

⁶ הוחלט לא לפרסם – נושא שאינו סופי, הנמצא בבדיקה.

יו"ר המועצה אמר שאמנם חברי המועצה מקרב הציבור אינם יכולים להיות בקיאים בכל רזי הפרויקט, אך הדיון ולימוד הנושא חשובים מאוד מתוקף אחריותם הציבורית, בין השאר לשימוש נכון בכספי ציבור. אמנם המועצה בוטחת בהנהלת הבנק שהיא מנהלת את הפרויקט כראוי, אבל חשוב שהמועצה תעקוב אחר ניהול הפרויקט, גם בהיבט של ניהול הסיכונים.

חבר מועצה שאל מהו הסכום, מתוך סך התקציב של 283.4 מיליוני ש"ח, המתוכנן להוצאה ב-2018.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי התקציב המקורי ל-2018 הוא כ-135 מיליון, ולכך יש להוסיף העברת יתרות מ-2017 בסך כ-4 מיליון. כך שסך התקציב ל-2018 הוא כ-139 מיליון ש"ח. לכך יש להוסיף גם את תקציב ההרשאות להתחייב בהיקף של כ-156 מיליוני ש"ח, כך שהסכום הכולל של סך התקציב המקורי לשנת 2018 וההרשאות להתחייב מסתכם לכדי 295 מיליון.

מזכירת הוועדה המוטיטרית והמועצה המינהלית ציינה כי מסגרת התקציב של הפרויקט שהוצגה למועצה היא בהיקף של כ-330 מיליוני ש"ח, כאשר עלות ההקמה והתפעול בשנה הראשונה מסתכמת ל-348.6 מיליון – כ-283 מיליון עבור ההקמה ועוד כ-65 מיליון עבור התפעול. מסכום זה צריך להפחית את ההכנסות שעל פי אומדן ייסתכמו בכ-19 מיליוני ש"ח.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה הוסיפה כי עד היום שילם הבנק לספק כ-24 מיליוני ש"ח, שהם כ-15% מתוך הסכום הכולל של 155.3 מיליון. זאת בהתאם לאבני הדרך שהוגדרו בהסכם עם הספק. על פי אבני הדרך תוקצב ב-2018 סכום השווה ל-35% מהסכום הכולל, וסכום השווה ל-50% מהסכום הכולל תוקצב ב-2019.

חבר מועצה ביקש שבדיווח הרבעוני למועצה תיכלל גם סקירה על ניהול הסיכונים בפרויקט.

חבר מועצה אחר אמר שליועץ מחברת ZCM יש תפקיד חשוב גם בהיבט של הבקרה על לוח הזמנים של הפרויקט, ועליו להתריע אם תסתמן חריגה משמעותית ממנו.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה ציינה כי עלות התפעול של המערכת בשנה הראשונה להקמתה מסתכמת בכ-65 מיליוני ש"ח. סכום זה מורכב משלושה רכיבים: העלות לספק כ-46 מיליון; עלויות נוספות כ-9 מיליון; ובצ"מ בשיעור של כ-20% מסך עלות התפעול של השנה הראשונה – כ-10 מיליון. הבצ"מ מביא בחשבון גם הערכת עלויות נוספות שטרם תוקצבו בשנות התפעול.

חבר מועצה הציע שהמועצה לא תאשר, לעת עתה, את עלות התפעול של המערכת ב-2019, מכיוון שזו עשויה להשתנות. למשל, האומדן של 19 מיליוני ש"ח בצד ההכנסות אינו ודאי, מכיוון והוא תלוי במועד העלייה לאוויר.

⁷ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לעניינו של יחיד.

היועץ מחברת ZCM הסכים עמו ואמר כי אומדן ההכנסות שהובא בחשבון, בסך 19 מיליוני ש"ח, הוא עבור שנת 2019 במלואה.

מנכ"ל הבנק הוסיף כי גם הרכיבים האחרים של העלות לשנת התפעול הראשונה, למשל 46 מיליוני השקלים, מחושבים עבור שנה מלאה.

מנהל אגף הרכש ציין כי ההסכם עם הספק כולל התחייבות של הבנק לרכוש שירותי תפעול בשנה הראשונה שלאחר הקמת המערכת, והתקציב צריך לשקף התחייבות זו. לעומת זאת, רכישת שירותי תפעול ותחזוקה לשנים שלאחר מכן היא אופציה העומדת לבנק.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית הציעה להציג בהחלטת המועצה הנוגעת למסגרת התקציב של הפרויקט גם את עלות התפעול לשנה הראשונה בהיקף של 65.2 מיליוני ש"ח. סכום זה כולל את התשלום לספק, את העלויות השוטפות הנוספות שלהן הבנק מתחייב, ואת תקציב הבצ"מ להוצאות. היא הפנתה את תשומת לב המועצה לכך שתקציב הבצ"מ נגזר מהתקציב המקורי של הפרויקט.

נגידת הבנק הביעה סיפוק מהדיון ואמרה כי הוא חשוב מאוד משום שמדובר בפרויקט ענק בעל חשיבות לאומית גדולה, שהבנק לקח על עצמו. הפרויקט הוא מורכב ועתיר סיכונים ומשאבים, וחשוב שהמועצה תתוודע לכל זה.

יו"ר המועצה הסכים לדברים וציין כי הדיון היה ממצה והתנהל בפתירות רבה, כשכל שאלה זכתה למענה. הוא הביע את ביטחונו בדרך שבה הבנק מנהל את הפרויקט.

החלטות:

1. המועצה מבקשת לקבל דיווח רבעוני על פרויקט מאגר נתוני אשראי הכולל בין היתר דיווח תקציבי במתכונת פרויקט הבינוי, ניהול סיכונים ולוחות גאנט מפורטים. (לו"ז: יוני 2018)
2. המועצה מבקשת מהבנק להיערך למצב משברי שיאפשר לתפעל את הפרויקט (המשכיות עיסקית). (לו"ז: רבעון ראשון 2019)
3. המועצה מבקשת לקבל דיווח על ניהול הסיכונים בתפעול הפרויקט. (לו"ז: רבעון ראשון 2019)
4. המועצה מאשרת את מסגרת תקציב ההקמה של הפרויקט בסך 283.4 מיליוני ש"ח ואת עלות התפעול בשנה הראשונה בסך 65.2 מיליוני ש"ח.

נושא 2 בסדר היום: אישור מעות – דיון המשך

החלטות:

הדיון יתקיים בישיבה הבאה.

נושא 3 בסדר היום: אישור התקציב ופרסום עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2018 – דיון המשך

החלטות:

הדיון יתקיים בישיבה הבאה.